

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre. 1 frt 25 kr. = 2 kor. 50 fl
Félévre . . . 2 , 50 , = 5 , — ,
Egész évre . 5 , — , = 10 , — .

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr. = 14 fillér.

Egyes példányok Groszman J. antiquar üz-
e tében, Falkenstein Soma dohánytözsdejé-
ben, Nagy Lajos, Groszmann J., Gubás F. és
Hesz Jenő fűszerkereskedésében kaphatók.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG

és

KIADÓHIVATAL:

Széchenyi-utca 76. szám

(Vithen-ház.)

Ide küldendők a lap szellemi részét
illető közlemények, valamint az előf-
zetési díjak, hirdetések, nyiltterek és
reklamációk.

Hirdetéseket felvesz és rendkívüli
olcsó áron közöl a kiadóhivatal és
Wesselényi és Gedeon könyvnyomdája

POLITIKAI, TÁRSADALMI KÖZGAZDASÁGI, TANÜGYI ÉS HELYIÉRDEKŰ LAP.

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

A sajó-ládi átmetszés ügye és én.

— Válasz Melczer Gyulának. —

„A Szabadság“ legközelebbi számában Melczer Gyula ur a sajó-ládi átmetszés ügyével foglalkozik. Sértette önértetét az a közlemény, mely ezen ügynek a közigazgatási bizottság szeptember 18-diki ülésében történt tárgyalásáról a Borsod-Miskolczi Közlöny egyik számában megjelent. Ahoz, a mit az átmetszési művelet letolyásáról részletesen felsorol, nincs szavam. Az ügy érdemére vonatkozólag nem akarok vele sem vitába, sem magyarázatra bocsátkozni. Az a jelentés, melyet az én elnökletem alatt ljárt küldöttség ezen ügyről a közigazgatási bizottság elé terjesztett, hiven, teljes tárgyilagossággal és történeti hűséggel tünteti fel az ügy fejlődését s abban egy a kezdeményező volt alispán ur által, valamint az én általam követett eljárást. Ez adatok alapján s a helyszin megvizsgálására kiküldött vízépítészeti kerületi felügyelő határozott véleménye alapján is, úgy találta a közigazgatási bizottság, hogy a három rendbeli átmetszés közül csak az elsőnek létesítése volt a megye érdekében, két átmetszés pedig magánérdek védelmére történt s most, midőn az árvíz az átmetszések nagy költséggel készített fenékgátjait megrongálta, a megye nem tartja magát egyéb kötelezettnék, mint csupán az első fenékgátnak helyreállítására, mely a megyei ut biztosítása végett szükséges is, de elegendő is. A bizottság a körülmények által indokló jogos kritikát gyakorolt akkor, midőn e nagy költségbe került művelet kezdeményezését, végrehajtását s helyes vagy helytelen voltát bíráló alá vette.

Hanem Melczer Gyula nem elégszik meg az átmetszés ügyében követett alaki eljárásának részletezésével s szerinte „a tiszta valóságnak megfelelő, tényállással“. Szükségét érezte annak is, hogy cikke végén keserűséggel fakadjon ki ellenem s oly „nem szép szerepet“ tulajdonítson nekem, a melyet ha nem is a nála gyakori „felháborodással“, de határozott idegenkedéssel utasítok el magamtól.

Azt mondja, hogy midőn az ügy a közigazgatási bizottságban tárgyalatott, „fel kellett volna világosítanom a bizottságot a valódi tényállás felől“. De hát nem világosítottam-e föl? nem arra való volt-e maga a küldöttségi jelentés, melyből az ügyet tisztán, a maga valóságában ismerhette meg s megismerte a bizottság? sőt nem szólaltam-e fel épen az ügy részletesebb földerítése végett? Senki se várhatta azt tőlem, hogy a felhangzó bírálat minden röpke-szavát visszautasítsam, vagy a hírlapok netalán téves közleményeit czáfolgassam.

De tovább is ragadja őt felhevülése. Azt állítja, hogy „az igazság elhallgatásával oly szinben mutattam fel az ügyet a bizottságnak, hogy az ő ott ülő ellenségei (bizonyonyal engemet is azok közzé számít már:) örömmel kaptak az alkalmon úgy állítani őt a dologgal ismeretlen közönség elé, mintha a megye közpénzét protectiók osztogatására használta volna fel“.

Én is elmondhatom, miként ő mondotta rólam, hogy ilyen föltevést senkitől sem vártam, legkevésbé attól a Melczer Gyulától, a kivel évek során át együtt működtem vármegyénk szolálatában, a kiről méltán hihettem, hogy igaz-

ságosan itéli meg egész egyéniségetem s hogy nem szeszélyből, hanem alapos és huzamos megismerés után ajándékozott meg jóindulattal, melyet én nem csekélyebb értékű jóindulattal viszonzottam.

Miként hallgattam én el az igazságot? mely szinben mutattam fel az ügyet a bizottságnak? olvassa el, ha nem röstelli fentebb említett jelentésemből, mely szabad betekintésére készen áll.

És vajjon hiszi-e komolyan a mit állít — mert hiszen bizonyítani semmivel sem képes — hogy én »az ő becsületes eljárásának kétes világításba helyezésével igyekeztem mostani hivatalos állásom terheit az új aera kívánalmainak megfelelően könnyebbé és kellemesebbé tenni?« Nem illő gyanúsítás ez azon Melczer Gyulához, a ki a mi viszonyainkat közvetlen tapasztalásból ismeri és a ki maga nemcsak a legkisebb igazságtalan, de a legkisebb kedvetlen érintésre is oly rendkívül érzékeny. Ily gyanúsításra nincs egyéb feleletem a visszautasításnál.

Értem én és sajnálom is azt a keserűséget, azt az undort, amint egykor kifejezte, melyvel ő mostani megyei közhelyzetünkől elfordul. Valóban sok történt vele, ami reá nézve váratlan s talán méltatlan és elkedvetlenítő volt. De az okot ne csupán az emberekben, hanem főleg önmagában is keresse. Tudom azt is és régóta tapasztalom, hogy keserűségének éle jó részt ellenem fordul, mert jelen hivatalos állásomban nem feleltem meg az ő hozzám kötött várakozásának és nem vettem át örökben azt a szenvedélyt és irányzatot, melyet ő az alispáni székből magával vitt. Természetemnél és meggyőződésemmel fogva nem tehettem azt. Nem védhettem az ő modora szerint azon megyei autonóm jogokat, melyeknek védelmét, ha csakugyan védelemre szorultak, határozott visszavonulásával ő maga is cserbe hagyta.

Ha én alispánságom néhány hónapja alatt annyira elhanyagoltam »az igazság és méltányosságot letelél,« a megye jogainak védelmét »fölfelé«, a mint cikkében Melczer Gyula szememre hányja, jöjjön! állítsa ő azt vissza ismert erélyével és szakavatottságával; nyilik az alkalom, üres lesz itt pár hónap mulva az ő régi helye, foglalja vissza!

Azzal búcsúzik tőlem: ments meg uram jó barátaitól, ellenségeimmel magam is elbánok. Óhajta könnyen teljesülhet, sőt már teljesülében is van. Megmenekülhet jó barátaitól; maga törekszik arra erősen. Az én búcsú szavam ellenkező az övével: adj nekem uram jó barátot, de igazi jót és elfogulatlanul igazságotat.

Lévay József.

A városi tisztviselők fizetése.

Miskolcz város képviselőtestülete — ha jól emlékszünk — ezelőtt pár évvel rendezte a városi tisztviselők fizetését.

Az akkori fizetés rendezését nem mondhatjuk valami szerencsés műveletnek; mert az egyes állások között a méltányos és igazságos arányt nem találta el a közgyűlés. Különösen azoknak az állásoknak a dotációit emelte a közgyűlés, a mely állások szereplési kötelezettséget és így akaratlanul vele járó drágább életmódot követelnek.

Nincs és nem is lehet semmi kifogás az ellen, hogy a főbb tisztviselők javadalmazása emeltetik; de az igazság és méltányosság azt is megköveteli, hogy azzal együtt az alsóbbrendű tisztviselők fizetése is helyes arányban emeltessék.

Ez nem történt így.

Éppenazért Miskolcz városának segéd- és kezelő személyzete, vagyis — miként ők magukat nevezik — a városi kishivatalnokok mozgalmat indítottak az iránt, hogy fizetésük javíttassék. Kérvényt intéztek a város képviselő testületéhez, mely — úgy látszik — korrigálni van hivatva azokat a hibákat, melyeket a korábbi fizetés rendezésnél elkövettek.

A beérkezett kérvényben városunk derék kishivatalnokai különösen azt hangsúlyozzák, hogy terhes és nagy felelősséggel járó munkáikért nem részesítik őket megérdemelt díjazásban. Fizetésük oly csekély, hogy a mai megdrágult életviszonyok között abból tisztességesen megélni nem lehet.

„Hát ha mi alapos bírálat után — mondja a kérvény — összehasonlítást teszünk e modern város haladása és szegény anyagi helyzetünk között, lehetetlen, hogy lehető létfenntartásunk kifejezést ne adjon e sorok között a tek. képv. Közgyűlés előtt. Most tartjuk időszerűnek felelőnk kérés szavunkat; nevezetesen addig és akkor, a midőn az 1896. évre szóló költségelirányzat jóváhagyva nincs és a mikor a tisztújító közgyűlés a közel jövőben van.

Bár köztudomású mostani javadalmazásunk, de azért ennek összegét ezúttal feltüntetjük a következetesség és tárgyunk megvilágítása céljából.

Ime legerősebb bizonyítékként álljanak a megdönthetetlen számok:

Egy segédhivatalnok 1 évi fizetése	—	—	500	frt
Évi lakbére	—	—	100	frt
Összesen 600 frt.				

Most ez összegre való legszorosabb beosztással számítsunk naponként élelemre á 1 frt, összesen 365 frtot.

Marad az 500 frtból	—	—	135	frt
Ebből ruházatra csak a családfe részére	—	—	100	frt
Marad 35 frt.				

Tehát 35 frtból kellene kitelni a családtagok ruháinak, fűtésnek, világításnak, mosásnak, a tanköteles gyermekek iskoláztatása, valamint orvosi és gyógytári kiadás szintén ebből az összegből találna fedezetet.

De hát ez teljes lehetetlen.

Alaposan ismervé és tudva aztán városunk lakbérviszonyait, kérdjük, lehetséges-e szegény állapotunkoz méltó lakást 100 frtért Miskolczon kapni?

Ilyen olcsó és kishivatalnokot megillető lakást e város falai közt találni nem lehet, mert legalább 60—80 frttal többet kíván a bérbeadó tulajdonos. — Bizonyosságul felhozzuk az egyénekenkénti házbéradó lajstromot.

Most a kiadásnál előállott számszaki többlet külömbözetet honnan vegye elő anyagban: pénzben, a jólét városában, a városi polgárok érdekeiben munkálkodó szegény városi kishivatalnok?

Erre a kérdésre a teletet a legzseniálisabb pénzügyi tekintély sem tudja megadni.

Nem veszi sehonnan, tekintetes közgyűlés, hanem az a kishivatalnok, kire a felelősségek egész súlya mehezedik s ki elirányított életpályáját most már e nemes város elgálatában akarja folytatni, a czifra nyomoruság elkenyszeredett alakja lett a társadalomban és helyzetéből a nyomoruság lólába mindenkor kilátszik. Ilyen megszorult anyagi állapotok között aztán hitelhez folyamodik, ezt pedig nem képes betartva törlesztési fizetéséből, más hitellel törlesztené, a mikor is a sűrű adósság kátyui között mozogván terhes szekerével, azon veszi észre magát, hogy szekere felborul s nem esett más ki belőle, mint — a becsület.

Elszomorító analógiája ez azon körülményeknek, melyek a szegény városi segédhivatalnokot érik keserves íróasztalánál — munkáikodásnál.

Méltóztassék tek. Közgyűlés beletekinteni bármely segédhivatalnok nyugdíj-könyvébe, ott meg lehet találni, hogy hónapról hónapra, évről évre előleg-levonással vannak telve a lapok, melyek írott bizonyosságai annak, hogy az a kishivatalnok egyik hónapot a másikig nem képes kitartani a legszorosabb beosztás mellett sem fizetéséből, hanem folytonos előleget esdekelvén. folytonos havi levonást kell tőrné: így az 500 frttal dotált közeg kapna havonként 41 frt 66 krt.

Ebből bélyegre megy — — — frt 19 kr.

Nyugdíjalapra 3% levonatik (az-

előtt 2 frt 67 kr.) — — — 1 „ 25 „

Előlegre (legkisebb részlet) — 5 „ — „

Összes levonás 6 frt 44 kr.

(ide nem számítva a IV. oszt. és utadónak összegeit) most tehát marad 35 frt 22 kr., mely egy havi javadalmazás olyan hivatalnokoknak is (értvén az adó-pénztári tisztet), kik biztosítékkal (cautió) dolgoznak nagy felelősség mellett hivatalaikban. Hiszen egy lovas rendőrnök a havi fizetése 30 frt, ruházaton kívül; hát csak öt forinttal ér többet az a cautiós hivatalnok? vagy — általában — az a segédhivatalnok, a ki valóságos szellemet ölt munkával foglalkozván, szolgálja nemes város közügyeinek.

Nem arány ez tek. képv. Közgyűlés!

A megye és állam egy hely-

beli irnoknak fizet — — — 580 frtot

Lakbér fejében — — — 120 frtot

Összesen: 700 frtot.

Hát nem ugyanazon igények között és ugyanazon város piacáról élő hivatalnok-e az is, mint az ez idő szerint csak 450 frttal javadalmazott városi irnok? Vajjon nem csinál-e olyan munkálatokat — ha nem összetettebbeket — az a városi pénztári irnok vagy tiszt, kinek biztosítékot is kellett tennie és még sincs ugy dotálva, mint egy megyei irnok, ki legtöbbször csak másol s önálló hivatalt nem vezet felelősség mellett, mint a legnagyobb rész alólírottak közül; ide értvén a közigazgatási és rendőrségi segédhivatalnok munkakörét is.

Ez ismét nem arányosság tek. képv. Közgyűlés!

Teljes tisztelettel és alázattal kérjük tehát a tek. képv. Közgyűlést méltóztassék elősorolt igazsáink tekintetbe vételével kegyesen alapul venni a megyei irnokok fizetését a városi irnokok javadalmazásával szemben, illetve a városi irnokoknak ugyanannyi évi fizetést és lakbért megállapítani; hiszen az egy óra eső 48 frt 30 krtól egy is sok levonatik s ez alapon építvén arányosítani a felentesebb kishivatalnokok fizetését, megvizsgálván az illető közegnek munkakörét.

Ennyi és nem több a városi kishivatalnokok kérelme. Kívánatos, hogy kérelmük — mint méltányos és igazságos kérelem — kedvező elintézés nyerjen; mert jó közigazgatást csak jól dotált tisztviselői karral lehet csinálni. Ezeket hosszabb ideig elégedetlenségben és türelmetlen hangulatban vesztegelni engedni, kész könnyelműség lenne. Ez el-lenkeznek nemcsak az illetők egyéni sorsa iránt viseltetni köteles nemesebb érzéssel, de magával a jobb közigazgatás érdekeivel is.

Zelenka Pál ügye a főrendiházban.

Zelenka Pál ág. hitv. evang. püspök főrendiházi tagságának kérdését a néppárt híres vezére: Zichy Nándor gróf csütörtökön délelőtt hozta szóba a méltóságos urak előtt. Célta azonban nem ért, mert a főrendiház liberális tagjai humoros oldaláról fogták fel a dolgot s nagyot kacagtak Zichy gróf ama kijelentése fölött, hogy: a főrendiház nem struczmadár.

A tréfás epizód különben a következőképpen folyt le.

Zichy Nándor gróf: Sajnálatainak ad kifejezést a felett, hogy az elnökség rendes tagjai közül senki sincs jelen és így nem igen kaphat rendes felvilágosítást. Hivatkozik aztán az 1885. VI. t. cz. 10. §-ára, amely azt rendeli, hogy a ház azon tagjai, akik méltóságuk alapján bírják a tagsági jogot, ezt lemondás útján el is veszítik. A ház ugyan azt a kötelességet, hogy a tagok lemondása felett örökadjék, az igazoló bizottságra ruhazza, de azért magának a háznak is kötelessége, hogy tagjai névsorán, helyességét ellenőrizze. Ime, itt van most Zelenka Pál tiszai püspök lemondása. Ő lemondott, de azért neve meg ma is szerepel a névsorban, már pedig ilyen dologról a főrendiház tudomással kell birtania. Kéri az elnökséget, hogy ez ügyben a főrendiházat mielőbb tájékoztassa.

Gyulai Pál: A bizottságnak nem jelentetett be a lemondás, azért nem töröltetett a névsorból.

Zichy Nándor gr.: Éppen azért szólaltam fel hogy a főrendiház ne legyen struczmadár; ha nem jelentenek be valamit, evokálja a bejelentést. Hiszen nem lehet azt mondanunk, hogy:

„Leszakadt a ház, de én nem tudok semmit róla.“

Bánfi Dezső báró miniszterelnök! Egészen egyetértek az előttem szólott gróf ur ó nagyméltóságával a tekintetben, hogy a főrendiháznak joga van érdeklődését fejezni ki az iránt, hogy e ház egyes tagjainak állása üresen ne maradjon és a mennyire köztudomású, hogy Zelenka Pál lemondott püspöki állásáról, ez idő szerint azonban erre vonatkozólag a főrendiház előtt jelentés nincsen, egész jogosnak tartom ó nagyméltóságának felszólalását, a ki érdeklődik a kérdés mikénti állása iránt és az elnököt utasítani kívánja, hogy a kérdéssel foglalkozzék és jelentést tegyen. Ugy gondolom, hogy e tekintetben talán nézeteltérés nem is lehet közöttünk. (Helyeslés.)

A gróf ur megnyugtatására csak azt jegyezem meg, hogy a miniszterelnök e kérdéssel már foglalkozott és tárgyalásba lépett a kultuszminiszterrel, mint illetékessel az iránt, hogy az üresedésbe jött lutheránus püspöki állások betöltése alapján az illetékes meghívóról gondoskodás tétessék. (Általános helyeslés.)

Elnök: Méltóztatnak a választ tudomásul venni?

Zichy Nándor gróf: Én nem intéztem interpellációt a miniszterelnökhöz, de ha annak veszi, a választ szívesen tudomásul veszem. (Derűtség.)

Bánffy Dezső báró miniszterelnök: Én nem is feleltem ekszczenlenciádnak, csak hozzászóltam a kérdéshez, amint jogomban van és örömmel fejeztem ki, hogy egy véleményen vagyunk. (Derűtség.)

A jelentést tudomásul vették.

Miskolcz története.

III.

Az első időkben kik bírták Miskolcot? Az egyházak története. (Folyt.)

Az Ákusz nemzetségről Miskolcz a 14-ik században a Bolug nemzetségből származott Zéchyekre szállott.

1325-ben Zéchy Péter és Dienes bírták; a Zéchyeké volt még 1364-ben is, a mint ezt Miskolcznak csaknem Kis-győrüg s Aranyosig terjedett határáról 1-ső Lajos király által ez évben kiadott levél mutatja.

De 1368-ban már a diósgyőri várhoz tartozott, Nagy Lajos király alkalmasint csere által tevő tulajdonává.

1519-ben Bajnai Bot Endre bán s utána özvegye bírá Miskolcot zálogban, ettől kiváltatván, II-ik Lajos király felesége, Mária kezére jutott, ki a diósgyőri várban lakott.

A szerencsétlen mohácsi ütközet után erőhatalommal bírták. Zápolya János Balassa Zsigmondnak ajándékozta, kit — miután párjára állott — e birtokban 1-ső Ferdinánd király 1540-ben 20 ezer magyar arany frtért megerősített. Özvegye Fancsi Borbála a diósgyőri várat Miskolczczal együtt végrendeletében 1-ső Ferdinándnak hagyta, elengedvén a rajta fekvő pénzt is; a mint e vár hozzátartozandóival együtt 1563-ban a koronára is szállott ugyan, de Maximilián király ujlag elzálogosította 1564-ben Perényi Gábornak 63000 magyar frtért

Perényi Gábor halála után özvegyére Guthi Ország Ilonára szállott, ki magtalan lévén, végrendeletében testvérjének, Borbálának, Enyingi Török Ferenczének hagyta.

Ez hatalmas pártfogója s előmozdítója volt Miskolcznak a reformációnak, s Hevesy Mihály, ki a miskolcziakat legelső ismertette meg a reformációval s a debreczeni zsinaton mint borsodi senior és miskolczai prédikátor jelen is volt, igen kedves emberévé lett, s neki Miskolczon egy házat s szőlőt ajándékozott; de ezen „Szent István szőlője“ nevű s a Szentgyörgy hegyen volt szőlőt az akkori főbíró, Hevesy Mihálynak birtokba s használatba venni nem engedte, mivel az a reformata anyaszentegyházé volt.

Guthi Ország Borbálának Török Ferencztől több leányai voltak s ezen leányágon bírták a diósgyőri uradalmat Homonnai Drugeth István, Bedegi Nyáriak, Hadadi Wesselényi István, Kemény János az erdélyi fejedelem, Felsővádaszi Rákóczy Ferencz, Chernelék, Bossányiak s többek.

Nyári Borbála Haller Györgynének Sámuel fia maradt, s ennek ivadéka volt György, ki Bethlen Katát vevé nőül, kinek Sámuel nevű fiától perlette vissza 1702-ben a királyi ügyvéd Dvornikovics János ítélőmester bírósága előtt a diósgyőri uradalmat.

(Folyt. köv.)

H I R E K.

— **A király nevenapja.** Ő felsége a király nevenapja alkalmából tegnap reggel a minoriták templomában hálaadó istentisztelet volt, amelyen a kir. kath. gimnázium ifjusága és tanári kara is részt vett. Délelőtt 1/2 10 órakor a mindszenti templomban fényes istentiszteletet tartottak, amelyen a helyőrség tisztikara, hatóságok, egyletek és testületek is voltak

jelen. A misén Blazsejovszky Ferencz apátplébános pontifikált fényes segédlettel.

— **József főherceg és Miskolcz városa.** Megirtuk annak idején, hogy a város László kir. főherceg elhunyt alkalmából József kir. herceghez részvét feliratot intézett. A meleghangú részvétfelíratra József kir. főherceg a következő fenkölt szellemű köszönet-sorokat küldötte Miskolcz város közönségének.

Miskolcz város közönségének:

Az istenben boldogult feledhetetlen László fia elhunyt alkalmából hozzám intézett fájdalom részvétirata mélyen megindította atyai szívemet. Sajgó kebellem, de megadással olvastam a meleg érzéstől áthatott sorokat, megadással melyet az isteni gondviselés másithatlan végzésébe való belenyugvás szent kötelessége reánk parancsol; megadással, mert fejet hajtva az úr akarat előtt, az örök világosság országában való majdani viszontlátás tart fenn engemet mély bánatomban.

Némi enyhítő irt találunk mélyen sujtott szívünkre annak vigasztaló tudatában, hogy sokan vannak és a t. közönség is azok közé sorakozik, kik velünk együtt gyászolják korán elhunyt fiamat, hajlott korom egyik reményét — kik ezen gyászt oly meleg szavakkal tolmácsolják Fogadják kegyeletes érzetöknek ezen megnyilatkozásért legbensőbb hálás köszönetemnek, szinte kijelentését.

Kelt Alcsuthon, 1895 szeptember 29-én.

József főherceg.

— **Személyi hír.** Békéssy Gyula kir. tanácsos, tankerületi főigazgató a miskolczai ref. főgymnázium és a kir. kath. gimnázium meglátogatására városunkba érkezett.

— **Áthelyezés.** Zsóry György szolgabíró Miklós Gyula főispán a központi szolgabírói hivatalhoz, helyébe pedig Nagy Imre szolgabíró áthelyezte.

— **Hymen.** Báró Rosenzweig Ferdinánd nyugalmazott tábornok, aki Miskolczon hosszú évek során át volt az 5-ik gyalogezred parancsnoka, a múlt héten oltár elé vezette Liekl Lujza urhölgyet, Liekl Károly budapesti földbirtokos ünnepelt szépségű és nagyműveltségű leányát.

— **Tiszti vizsgák.** Az önkéntesek tiszti vizsgálatai, mint megirtuk, hétfőn véget értek. A vizsgákra jelentkezett 30 miskolczai és 6 egri önkéntes közül 24-en őrmesteri rangot nyertek, 5-en szabadságotvala lettek és 7-en a második évi szolgálattételre utasítottak. Az őrmesteri rangot nyertek névsora: Fuchs Vilmos, Lichtenstein László, Kun József, Illy Károly, Starasolszky Lipót, Szűcs József, Strausz Ignátz, Dobosi Endre, Balázs Jenő, Szabó János, Flamm Dezső, Klinko Sándor, Gerstner Lajos, Szoboszlay Géza, Smáregla János, Fodor Zoltán, Grossman Odön, Schmiéd József, Zartl Albert, Szarvas Albert, Matuskovics Miklós, Pallaghy Zoltán az 5-ik, Kellner Vilmos és Stark Sándor a 60-ik gyalogezredből. Ezzel kapcsolatban felemlítjük, hogy Fodor Zoltán és Starasolszky Lipót kerelmezték a hadtestparancsnokságnál, hogy tényleges tiszti szolgálatban alkalmaztassanak.

— **Borsodvármegye törvényhatósága f. évi október hó 21-én rendkívüli közgyűlést fog tartani,** amikor az általános tisztújítás iránti intézkedések fognak megtétni. Ekkor lesz a Kossuth Lajos elhunyt nagy hazánkfa arczképének ünnepélyes leplezése is; az ünnepi beszédet Molnár Bertalan m. főjegyző fogja tartani. Ugyanekkor fogja Léva y József alispán kinyilatkoztatni, miszerint az alispáni állásra többé nem aspirál.

— **Az első polgári házasság Mező-Csáthon.** Mező-Csáthról írják lapunknak: Városunkban az első polgári házasság szerdán e hó 2-án ment végre nagy ünnepséggel. Ekkor tartotta egybekelési ünnepélyét Serecs Sándor Zarándi Zsófiával. A polgári esketésen, a melyet Szabó Lajos jegyző végzett, rengeteg nagyszámu közönség volt jelen, a melynek sorában Orosz Zoltán vezetése alatt a városi előjáróság is ott volt. A polgári esketés után az ifju pár a ref. templomba ment s ott egyházilag is meg esküdtek. Ez alkalommal Gulyás Benő ref. lelkes hazafias beszédet tartván, kiemelte, hogy a polgári esketés nemcsak, hogy nem jön ellenkezésbe az egyházi szertartással, hanem emeli nimbuszát az esküvő fényének. Az első polgári házasság öröme nagy lakoma volt, a melyn azok mulattak a legjobban, a kik lagvadabb ellenségei voltak a polgári házasságnak.

— **Rengeteg esküvő.** Mező-Kövesden az elmúlt vasárnap ötvennégy esküvő volt az ottani róm. kath. templomban. Boldogságot kívánunk a rengeteg boldog pároknak, akik megalkották a mennyasszony szüretet.

— **A borsod-miskolczai gözmalom részvénytársaság** szerdán délután tartotta meg rendkívüli közgyűlést Soltész Nagy Kálmán kir. tanácsos, polgármester alelnök elnöklété alatt, amelyen ötvenhat részvényes, 524 részvénynyel és 509 szavazattal volt jelen. Elnöklő polgármester a közgyűlést határozatképesnek nyilvánítván, ezután az igazgatósági jelentést olvasták fel, a melyben az igazgatóság lemondását jelentette be, indokolván lemondását azt, hogy a részvények nagy része új tulajdonosok birtokába ment át s ezentől ők megbízatást nem nyertek. A közgyűlés a lemondást tudomásul vette. Ezután az alapszabályok módosítása következett. Az egyes sza-

kaszoknál felszólaltak: dr. Kelemen Gyula, Sassy Szabó István, Orczy Gyula, dr. Rácz Károly, dr. Szabó Gyula, Hercz Zsigmond, Koós Soma, az új szervezetet csaknem egyhangulag elfogadták. Az igazgatóság és felügyelő bizottság megválasztása következett. A szavazatszedő bizottságba Radvány István elnöke alatt Mikuleczky István és dr. Holländer Gusztáv részvényeseket nevezte ki az elnök, a szavazás megtörténvén, a következő eredményt konstata. Szavazott 44 részvényes, 449 szavazattal. Megválasztottak: Az igazgatóságba: báró Vay Béla, 449, Soltész Nagy Kálmán 444, Deutsch Károly 428, Radvány István 443, dr. Csáthy Szabó István 449, Hercz Zsigmond 426, Maglódi Wodiáner Béla 421 szavazattal, a felügyelő bizottságba: Melczer Gyula 443, dr. Glósz Károly 426, Manheimer Leó 424, Stesser József 425 és Mikuleczky István 444 szavazattal. Ezután Soltész Nagy Kálmán kir. tanácsos elnök a nevezett részvényeseket a borsodmiskolczi gőzmalom igazgatósága és felügyelő-bizottságának megválasztott tagjaiul kijelentvén; a jegyzőkönyv hitelesítésre dr. Szabó Gyula és Hercz Zsigmond részvényeseket kérte fel. Az igazgatóság régi tagjai közül kimaradtak: Sassy István, Spuller A. József és dr. Juhász Pál; a felügyelő-bizottságból pedig: Kun Kálmán és Kubacska István. A közgyűlés 6 órakor ért véget.

— **Válaszul.** A „Borsodmegyei lapok“ tegnapi számában dr. Ixel Soma városi t. orvos úr neve alatt megjelent cikk folytán kijelentem, hogy a „Szabadság“ legközelebbi számában a „Közönség érdekében“ cím alatt megjelent cikket én irtam s a felelősséget érte szívesen viselem is. Tényekkel, felvilágosításokkal is szolgálatára állok az érdeklődő egyéneknek. Miskolcz 1895 okt. 4. Dr. Németh Imre.

— **A névtelen vállalat.** Miskolcz város tanácsa csütörtökön délelőtt a polgármester elnöke alatt tartott ülésében Kun István ürgödörtisztítási vállalatának vállalatához szükséges a Sebe-pást dűlőben kijelölt telekre az engedélyt megadta. Felsőhalásunknak meg lett tehát az óhajtott eredménye.

— **Megyénk virilistái.** Borsodvármegye igazoló választmánya a legtöbb adót fizetők névsorát összeállította. A lista a következő: Koburg Fülöp herceg 9728 frt, Xifkovich Emil 8366 frt, Erdődy Rudolf gróf 8120 frt, Szirmay Alfréd gróf (Szirma-Besenyő) 6353 frt, Miklós Ödön államtitkár 5816 frt, Semsey László dr. 4858 frt, Szele Gábor 4763 frt, Serák József 4477 frt, gróf Erdődy István 4246 frt, Scheckendorf Armin báró 3519 frt, Lichtenstein József 2309 frt, Péchy Szilárd gróf 2423 frt, Harangi Menyhért 2414 frt, Bay Barnabás 2374 frt, Sturman György 2364 frt, Károlyi Tibor gróf 2214 frt, Gorove János 2183 frt, dr. Miklós Gyula főispán 2174 frt, Lichtenstein Miksa 2169 frt, Vay Tihamér gr. 2151 frt, Mocsary Miklós 2020 frt, Kun Kálmán 1997 frt, Radvány István 1996 frt, Horváth Lajos képv. 1992 frt, Vay Béla báró 1971 frt, Rott E. M. 1960 frt, Silbiger Armin 1937 frt, Róth József 1866 frt, Csáky Pallavicini Zsigmond ögróf 1758 frt, Radvánszky Béla báró 1695 frt Szabó Gyula dr. 1641 frt, Dick Mór 1641 frt, Grünfeld Ödön 1610 frt, Kohn Gábor 1604 frt, Harangi Gyula 1593 frt, Czinner Jakab 1588 frt, Majthényi Ádám 1499 frt, Csáthy Szabó István dr. 1494 frt, Soltész N. Albert 1466 frt, Mikuleczky István 1425 frt, Glósz Károly dr. 1403 frt, Auspitz Lajos 1387 frt, Frank Albert 1369 frt, Szeremley Lajos 1346 frt, Auspitz Kálmán 1345 frt. Utolsó helyen áll Máhr Pál 309 frttal.

— **Önképzőkori választások.** A miskolczi al-lami polgári és felső kereskedelmi iskola önképzőkore vasárnap f. hó 29-én tartotta alakuló ülését Kovács Lajos tanár elnöke alatt. Tisztviselőket megválasztottak: titkár: Grünwald Ferenc; főjegyző: Szulovinyi Gyula; aljegyző: Angyal István; pénztárnok: Homer József.

— **Szüreti ünnepély.** A miskolczi munkások önképző egylete 1895. év október hó 13-án a Seper-szálloda nagytermében táncszal és nemzetközi világpostával egybekötött jelmezes szüreti ünnepélyt rendez. Személyjegy 50 kr. Család egy 1 frt. Karzat 30 kr. Kezdet 7 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A tiszta jövedelem a fentnevezett egylet pénztárához csatoltatik. Jegyek előre válthatók: Lövy József fia könyvkereskedésében, Garay József divatáru üzletében, Homonnay László és Buró Endre urak fodrászüzleteiben. Pénztárnyitás délután 5 órakor. Izletes ételek- és italokról a vendéglős, jó zenéről a rendezőség gondoskodik.

— **A miskolczi dal- és önképzőkör** 1895 évi október 5-én a három-rózsza szálloda disztermében jótékony célú szüreti ünnepélyt világpostával, dal és táncszal összekötve rendez. Belépti díj személyjegy 60 kr. Karzat 30 kr. A tiszta jövedelem a kör pénztárához fog csatoltatni. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. Kezdet este 7 és fél órakor.

— **Egy fegyencz öngyilkossági kísérlete.** A miskolczi kir. járásbírósa a mult év folyamán Baksai Sándor 28-éves sajjó-vamosi lakost lopás vétsége miatt kilencz havi börtönre ítélte; az ítélet jogerős lévén a miskolczi fogházban büntetését meg is kezdette. Az első hónapot kitöltvén, miután jó magaviseletet tanúsított, a polgári törvényszék egyik osztályához szolgálai minőségben alkalmazták, hol az egész napot rendesen foglalatossággal töltötte. Feb-

ruár hó egyik napján eltűnt s Budapestre szökött, ahol egy henteshez szegődött. Itt töltött el kilencz hónapot anélkül, hogy a esendőség, amely folyvást körözte és nyomozta hollétét, tudomást vett volna arról, hogy ő Budapesten jó sonka és friss kolbász mellett jobb napokat tölt el, mint a miskolczi fogház gyenge kosztján. Kilencz hónap multán megunta a dicsőséget és vissza kezdett vágyodni a miskolczi börtön falai közé, ahol enni is, inni is, sőt még szórakozni is lehet dolog nélkül és — ingyen — Tegnapelőtt délelőtt meg is érkezett Miskolcra, hogy jelentkezzen a kir. ügyészségnél. A perronon találkozott volt kedvesével, akivel beszélgetésbe elegyedett s arra akarta kényszeríteni, hogy menjen el vele valamely más vidékre, ahol együtt fognak azután élni. Kedvese azonban rá sem hederített s eltávozott. Ekkor előrántá nála lévő kétesövű pisztolyát s mellbe lötte önmagát. A golyó nem talált. Ezután elkezdett kegyetlenül jajveszékelní pusztán azért, hogy kedvese odarohanjon hozzá. A kedvese azonban figyelembe sem vette a lövés zaját s ezt jól tette, mert ha odament volna hozzá, azonnal — amint már eleve elhatározta — a nála lévő, élesre fent hosszupelengéjű késsel agyonszúrja. Ez a terve nem sikerült s látván, hogy nem is fog sikerülni, feltápaszkodott helyéről, vérző sebet bekötözé és a kir. ügyészséghez ment Ottan Fazekas ügyészségi iktatónál jelentkezett s nyugodtan, mintha mi sem történt volna vele, elmondotta hogy miként szökött meg és hol bujdosott. Amint legjavában beszélt bujdosását, hirtelen sebláz fogta elő s oda fordulva a szuronyos örhöz, mondá:

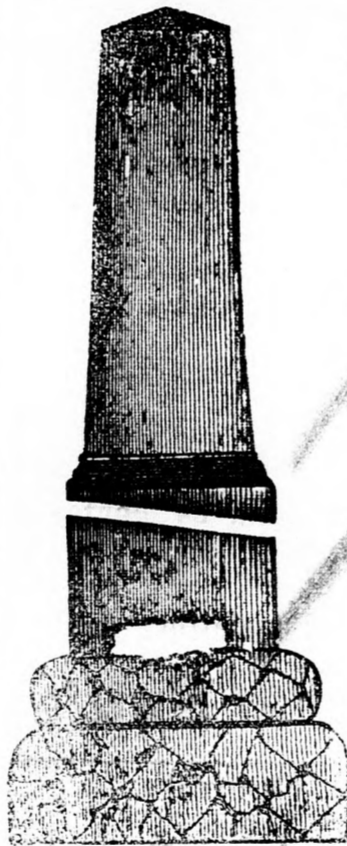
— Rosszul érzem magamat!

— Hát mi baja van? kérdé Fazekas, s erre levén felső kabátját, félre huzva véres ingét kedélyesen mondá:

— Meglöttem magamat! — s elbeszélte öngyilkossági kísérletének okát. Fazekas azonnal jelentette Déván Ottó kir. ügyésznek az esetet, ki a fogházi kórházba való szállítását rendelte el. Azonnal a kórházba vitték, a hol a fogházorvos sebet összevarrta.

— **A gyilkos gyermek.** Sajó-Petriben a napokban Rácz József 13 éves fia Miklós nevű 6 éves öcsését oly szerencsétlenül lötte mellen, hogy az menten meghalt. A kis fiu holttestét dr. Frank Miksa és dr. Ballagi János orvosok törvényszéki felboncolták.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: **Dr. Konts Miklós.**
Helyettes szerkesztő s lapkiadó: **Ruttkay Menyhért.**

Vanszerencsém a n. é. közönségnek ez uton is b. udomására hozni, hogy

kőfaragó-műhelyemet

és gazdagon felszerelt

sirkőraktáramat

a Zöldfa mellett bírt helyiségemből

Csabai-kapu

7-ik sz alá helyeztem át.

Továbbra is kérve b. támogatásukat, maradok

kiváló tisztelettel

Velty János,

KŐFARAGÓ-MESTER.

Alkalmazást keres
egy jó bizonyítványokkal rendelkező
okleveles kertész.

Értekezhetni lehet

Városház-tér 26. szám alatt.

Üzletmegnyitási jelentés!!!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az **iparkamrai palota közvetlen szomszédságában**, özv. Kovács Jánosné asszony házában, a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

czipész-üzletet nyitottam.

Elvállalok minden e szakmába vágó munkák **pontos és kifogástalan** elkészítését, munkáimat a legjobb anyagból legszilárdabbul készítem.

A midőn tehát megnyitott üzletemet a nagyérdemű közönség nagybecsű figyelmébe ajánlom, egyszerűs mind bécse jóakarátát és pártfogását tisztelettel kérem.

Kiváló tisztelettel

Steig Béla, czipész

özv. Kovács Jánosné fürdő-utcai házában.

Tisztelt Uraim és Önök Hölgyeim!!

Nagyon meg lesznek elégedve, ha fehérmű szükségletöket nálam szerzik be, mert oly tartós és szép formájú s mindamelllett bámulatos olcsó árak mellett fehérműt sehol sem találnak.

1 fehér férfi ing reá varrott szines francia pique mell, gallér és kézelő	— frt 95 kr.
1 fehér férfi ing szines kreton mell gallér és kézelő nélkül legujabb	1 „ 50 „
1 szines ing angol oxfordból reá varrott gallér és kézelő	1 „ 30 „
1 fehér férfing III. minőségű sima reá varrott gallérral vagy a nélkül	1 „ 30 „
1 fehér férfing II. minőségű sima reá varrott gallérral vagy a nélkül	1 „ 50 „
1 fehér férfi ing I. minőségű sima reá varrott gallérral vagy a nélkül	1 „ 80 „
1 szines férfi ing francia cretonból redős mell gallér és kézelő nélkül	2 „ 20 „
1 fehér férfing himzett vagy redős mell legujabb	1 „ 30 „
6 férfi szeptesi vászonból készült alsó nadrág magyar vagy német szabásu	3 „ 50 „
6 férfi francia cöperből készült alsó nadrág német vagy francia	5 „ — „
6 férfi francia cöperből készült egész finom alsó nadrág német vagy francia	7 „ — „
6 női ing szeptesi vászonból készült csipkével	3 „ 50 „
„ „ „ hazai vászonból „ csipkével	5 „ 40 „
„ „ „ „ „ himzéssel	6 „ — „

női ingek díszesebbek db.-ként 1 frt — krtól 4 frt 50 krig.
nadrágok darabonként . . . 1 „ — „ 2 „ 50 „
„ háló kabátok darabonként — „ 85 „ 4 „ 50 „
Nagy raktárt tartok gyermek fehérműökben is. Ezen felsorolt cikkek kirakatomban megtekinthetők. Vidéki megrendeléseket jobban mint önmaga által választva küldök szét.

BRAUNFELD SÁNDOR

rőfös-, rövid- és divatáru kereskedő
Széchenyi-utca 99. sz.

Van szerencsém a t. cz. közönség tudomására hozni, hogy az

Auer gázizzólámpák

raktárát és irodáját

f. hó 10-től **Szentpéteri-kapu 2/a. szám alá helyezem át**, hova a **telefonösszeköttetést** is bevezetttem.

Az Auer-lámpáknak hetenként egyszeri alapos tisztítását is eszközölöm; lámpánként egy félévre 1 frt díj fizetendő, ezen tisztításhoz külön egy szakértő egyént alkalmaztam.

Ugyanitt egy csinos **2 szobás emeleti lakás** november 1-től **kiadó.**

A pesti légszisziffőny részvénytársaság miskolczi képviselője

Barna József.

A miskolczi kölcsönös önszegélyző hitelszövetkezet működését f. évi szeptember 1-én megkezdte.

A hivatalos órák szeptember hóban vasárnaponként d. e. 10—12 óráig, hétköznapokon d. u. 5—7 óráig tartanak.

A törzsbevezetések a tagok részéről a hivatalos órák tartama alatt, a szövetkezet helyiségében Széchenyi-utca 48. sz. a. (Koozféle házban) eszközölnők.

Törzsbevételek bárki által tetszés szerinti számban jegyezhetők, tagokul nők és kiskorúak is felvétetnek.

Minden törzsbevétele után 5 éven át, hetenként egy korona fizetendő.

A beiratási díj törzsbevételeként 1 korona.

A szövetkezeti tagok törzsbevételei befizetésekre, váltóra, kötvényre és zálogokra kölcsönt és előleget nyerhetnek.

Az igazgatóság nevében:

Dr. Schwarcz József,
jogtanácsos.

Hídvégi Benő,
elnök.

A kőbányai KIRÁLYSÖRFŐZŐ részvénytársaság

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy sörgyártmányainak elárúsítását megkezdte és azokat

**Ászok, Király, Márcziusi,
Korona és Bajorsör**

elnevezéssel hordókban és palackokban hozza forgalomba.

Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.

Eladó

a Lonovics-utczán 12. sz. ház.

ELADÓ

a Felső-Avason 439. sz.
pincze.

ELADÓ a Betegvölgyön 408. sz.
pincze borházzal.

Értekezhetni Blaskovits Nándornál
Kis-Hunyad-utca 5. szám.

Kezdeté délután 4 órakor és este 8 órakor.

Jegyek előre válthatók szombaton délelőtt 10 órától délután 2 óráig és vasárnap délelőtt 10 órától kezdve az előadásig a Seper nagyszálló díszterem bejáratánál, vagy a 38. számú szobában. — A tisztelt közönség kéri a jegyeket előre váltani, hogy nagyobb tolongásnak a pántzárnál eleje vitéssék.

Csak két előadás.

Vasárnap, 1895. évi október hó 6-án

a Seper nagyszálló dísztermében

Peruque- és kakadu-színházammal

nagy tánc- és tornászati előadást

tartok, melyre Uraságotat és becses családját tisztelettel meghívom.

Ezen papagályok és kakaduk, melyek idomítása csodálatra méltó, egyszerű mutatványaikban páratlanok, ugymint: parterre- és levegő-gymnastikusok, mint arithmetikusok számolnak, eléjük tett alfabetűkből betűznek, forgó golyón tánczolnak, ágyuval lőnek és egyáltalában oly mutatványokat produkálnak, melyeket madaraktól még rem lehetett látni. Különösen feltűnő az első szakaszból a

tollas kötél-tánczos csapat

be mutatva négy amazon papagály által.

Belépti-díj: ülőhely az I—II. sorban 1 frt, a III—IV. sorban 60 kr., a többi sorban 40 kr. Tanulók igazolvánnyal bármelyik helyre a belépti-díj felét fizetik. Ülőhely 30 kr.

Lefauscheux és Lancaster fegyverek.

A beállott vadász-idényre van szerencsém a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlani **dús választékú**

vadászfegyvereimet,

töltényhüvelyeket, fojtásokat, löpor, serét stb.

Ajánlok továbbá öntüzesítő vasalókat és tüzesítő szert hozzá. Biztos sikerrel használható patkányirtó-mérget.

Takarmanyrépa idényre répakiemelőket, répavillákat, répatisztító-késeket.

Raktáron tartok kitűnő minőségű kerékpárokat (velociped), új és használt állapotban, használtakat kikölesztöm.

Kétszer zománczott vas **konyha-edényeimet.** Az építőkez n. é. közönség becses figyelmébe ajánlom az Eperjesi Cserépkályhagyár nálam levő raktárának szives megtekintését, úgyszintén még készletlen levő

vaskályhákat

szén, kox és fafűtésre.

Kutszivattyúk minden mélységre ásott vagy verett kutakhoz.

Vidéki megrendelések azonnal és pontosan eszközöltetnek.

Tisztelettel:

Merkl Gyula.

Revolverk és töltények.

Kerestetik egy kiárúsító

a Buzatérre

mosdó- és mosószappanok
elárúsításához.

Bővebb értesítést ad **NÉMETH SÁNDOR,**
Zsolczi-kapu 27.

Tűzifa-eladás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a közeledő fűtési időre való tekintettel a mai napon a

kincstári gőzfavágót

ismét működésbe hoztam.

Megrendelésre szállítok úgy hasáb tűzifát az erdőről, valamint aprított tűzifát a kincstári faraktárból házhoz az eddigi árak mellett.

Megrendeléseket elfogadok a kincstári fáskesti irodámban,

továbbá megrendeléseket elfogadnak Hesz Jenő, Mahr Károly, Berzy László és Grossmann Jágó urak, valamint minden telefonállomás.

Kitűnő minőség, pontos méret és gyors szállításról kezeskedem.

Becsés megrendeléseket kér kiváló tisztelettel

Sugár Vilmos.

Régi jó hírnevű
keztyű-, kötszer- és fűző-gyár

Kálnai Lipót

Miskolcz és Debreczen.

Mindig csakis saját gyártmányú
versenyképes keztyűk
pontos kiszolgálata.

Ajánlja:

Hölgyeknek a legjobb szabású bécsi és párisi modell kedvelt fűző (Mieder), egyen-tartók (Geradehalter) nagy raktá-rát, úgyszintén jól felszerelt külföldi pipere és illat-szeret.

Uraknak dús felszerelt férfi divat-czikkeit, u. m. ing, gallér, kézelő, nyakkendő, haris-nya, zsebkendő, nadrágtartó, sétatálcza, esőernyő, ing-gomb, pénztárca, stb. cikkekéből.

Hygienikus betegápolási és orthopádiai cikkek, a leghíresebb tanárok előírása sze-rint. — Dús raktár. — Czélszerű mérték utáni készítesek.

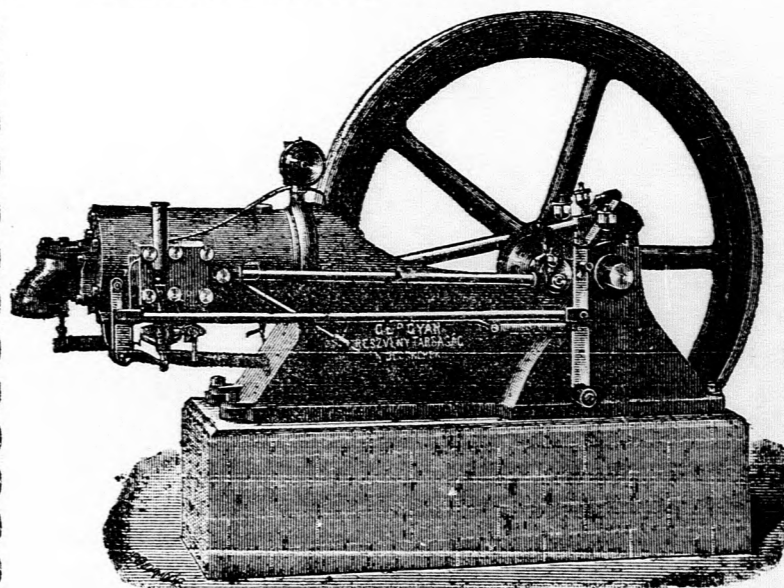
Mérték után készíttetnek: keztyűk, fűzők, egyen-tartók és ezeknek tisztításai és javításai is eszközöltetnek.

Első délmagyarországi
gépgyár, vas- és fémöntőde

részvénytársaság

NAGY-BECSKERÉKEN.

Képviselő: Schweitzer Testvéreknei Miskolcz. Gyárt és ajánl **gáz- és petroleum-motorokat, petroleum-mozdonyokat** 1—20 lóerőig, mint legolcsóbb hajtóerőt. Teljes jótállás jó anyagért, kifogástalan működésért és nagyon csekély **gáz- illetve petroleum-fogyasztás.** Különösen ajánlható vágóhidakra, vízfelhúzásra.

Venni szándékozók működésben lévő motorokat minden időben megtekinthetnek gyárunkban.

Egy működésben lévő gázmotor **Wesselényi és Gedeon** urak könyvnyomdájában Miskolczon megtekinthető.